

POSUDEK VEDOUcíHO PROJEKTU

Název práce: **Dílny sídliště Ďáblice aneb ~práce ve městě~**

AR: **LS2020/21**

Vedoucí práce: Ing.arch. Michal Kuzemský

Odborná asistentka: Ing. et Ing.arch. Petra Kunarová

Diplomant: **Bc. Jan Čech**

Zadání: *Tématem diplomního projektu je práce ve městě. Práce na sídlišti. Řemeslo. Služba. Veřejný prostor. Komunitní prostor. Centrum sídliště.*

Úkolem je na místě zbouraného kina Ládví (dříve MOSKVA) navrhnout flexibilní dům dílen. Místo pro práci, řemeslo a k tomu přiléhající veřejný prostor centra Ládví. (Kino bylo zbouráno před rokem, na jeho místě nyní začala výstavba druhého supermarketu v centru, zadání je chápáno jako prověření alternativní možnosti místa a parcely, bez souvislosti se stavbou supermarketu.)

Parcela – rozsah zadání: je vyznačena plnou a tečkovanou čarou. Viz grafická příloha str.3. zadání. V území plné čáry je předpokládán „objekt dílen“ a tečkované je území, které je diplomant povinen řešit. Předpokladem je „veřejný prostor“. V diplomní práci je možné (ne povinné) přesáhnout objektem dílen do vyznačeného veřejného prostoru a stejně tak je v diplomantově kompetenci zvětšit rozsah zadání. Navrhovat koncepci centra, bourání objekty, navrhovat nové. Subtéma zadání je „centrum sídliště“ jako obecné téma.

Práce je zadána jako akademická - diplomanti nejsou vázáni místními regulativy (ÚP). Naopak, mají prozkoumat potenciál místa a souvislosti centra sídliště. Studenti nejsou povinni plnit ustanovení vyhlášek (např. kapacita parkování), mají je znát, prověřit a případně mohou navrhnout svoje alternativní řešení. Jediným povinným kamenem programu je soubor flexibilních dílen. Ostatní funkce vyplynou z analýz. Doplnění a sestavení programu bude probíhat prvních čtrnáct dní semestru a je úkolem diplomanta. Vysvětlení ekonomické/sociální, společenské strategie a průmět do programu bude součástí dokumentace práce a obhajoby.

Součástí práce je návrh souvisejících exteriérových ploch v celém řešeném území – s návazností okolí. Tato část práce je ideová, deklarativní, důraz je kladen na dotažení domu dílen do projekčního detailu.

Povinným kamenem zadání byl „komplex flexibilních dílen“, tzn. v představě vedoucího práce pronájemní prostory, ateliery, které faktorem „práce“ doplní charakter centra Ďáblic a změní jeho dystopickou trajektorii od modernistické urbánní památky do užívaného a obývaného centra sídliště. Diplomant si na základě výzkumu přidal ještě jednu významnou funkci: re-use centrum. Jako vedoucí práce kvituji a dodávám, že práce je k mému potěšení zpracována tak, že re-use centrum nemusí být fixní funkcí či službou, ale tentýž prostor umí stejně dobře fungovat jako komunitní sdílená dílna pro obyvatele sídliště. Tím popisuji jedno z kritérií hodnocení prací dílen – schopnost flexibility, schopnost funkčního dotvarování v čase, protože typologie dílen na sídlišti je funkce a typologie hledaná, zkoumaná, nikoliv běžně zažitá. Tedy experiment a teze. Bude to fungovat?

Centrum sídliště je agora, akropole s domy, chrámy v centru plovoucího Corbusiánského konceptu. V tomto konceptu nedávají smysl pojmy jako náměstí, ulice, bulvár. Tehdejší architekti sice koncepčně velmi dobře zvládli navrhnout kompozici sídliště, ale shluk veřejných budov rozmyšleně obklopující veřejné prostory centra stojí sice na karteziánské akropoli, ovšem postrádají vlastnosti helénských chrámů a tedy mají prozaicky čela a záda. Tedy prstenec budov, vymezující se k ostatnímu sídlišti a k lidem svými zády. Konkrétně zásobovacími dvory, zadními slepými fasádami s řadami popelnic ... na tohle modernisti nemysleli, a pokud ano, tak špatně. Tohle je hlavní neduh, resp. vlastnost nejednoho centra sídliště, zde v krásném konceptu sídliště Ďáblice vlastnost uvědomovaná dvojnásob.

První na co autor svým návrhem reagoval, je tato slabost, a svůj dům rozdělil do více objektů a jejich vzájemnou konstelací otevřel do centra plnohodnotnou cestu bez zad, do zadního plánu umístil „pracovní“ náměstí diagonálně propojené s hlavním prostorem centra. Skvělé myslím si. Do hry zatáhl mimo předpokládaný rámeček ještě jednu ze stávajících budov centra Ďáblic, dystopický domek kasina a v kontextu řešení ho rejužnul a zapojil do svého ansáblu budov. To je tedy druhé rozhodnutí: návržení ne

jedné budovy, ale ansáblu změní figuraci centra, zjemní trajektorie pohybů. Pravděpodobně naučí rezidenty a návštěvníky užívat centrum d'áblic tak fraktálovitě plavmo, jak by původní autoři předpokládali. Utopii, navrhovanou v modernistických konceptech lze špatně léčit bulváry, ulicemi a túningem , převrtáváním sídliště na kompaktní město. Věřím v opačný přístup: zesílení původního konceptu – dotažení utopické vize do reality a vychytáním chyb. Uvěřitelné motivace pohybu a spočinutí ve veřejném prostoru sídliště.

Vzniklo „dílnské“ náměstí, s jasným dějem a městská střecha. Ta nerozděluje prostor centra na dva menší celky, jak autor tvrdil, ale spojuje je. Je pointou setkání, stínem, deštníkem, prostě městskou střechou, monumentálním altánem, tak jak je známe z některých soudobých projektů ze zahraničí. Měla by být, mohla by být, myslím, že měla mít zesílenou pointu zenitálním světlem, větší intenzitou zaručeného děje (přiléhající místnost výstavy výrobků re-use centra je malá, funkce slabá). Naopak veřejná kantýna je funkce skvělá. Veřejná, občanská jídelna je typologie v České republice opomíjená, z celkem srozumitelných společensko-politických důvodů. Formám pospolitosti zatím nerozumíme, politicky je nepojmenováváme a nahrazujeme je kýčem farmářských trhů, estetizovaným košíkovým individualismem. Občanská jídelna pod městskou střechou tedy. Šel bych.

Dílnské centrum autor na náměstí konstruuje podobně jako foch, jako polici, jako infrastrukturu. Těžké nohy struktury. Plášť domu je výplň mezi nimi, děj se pohybuje na tomto prostorovém rozvrhu. Flexibilita navržená, deklarována. Krátkodobá i dlouhodobá. Představitelná je též funkční adaptabilita celého domu v dlouhém časovém horizontu a zde se mohou vrátit k Akropoli. Je to navždy. A je to architektonicky pevné, velmi jasné a určité, funkčně měkké. Velmi užité.

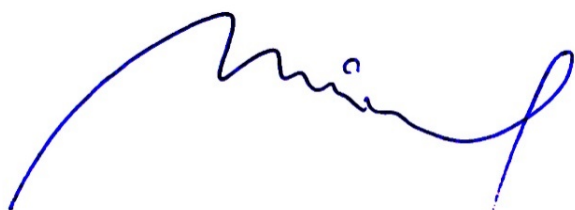
Tedy při konstrukci urbánního prostoru a domu používá autor stejného postupu – plovoucího gridu. Kombinuje karteziánský a empirický pohled. Více karteziánský. Jednoznačně by prospělo populisticky ukázat divákům prostory na papíře s animací děje, s dokladováním jejich životaschopnosti prostoru. A především empiricky přemýšlet o tomto ději. Obrázky působí prkenně. Dělat diplom je hrozná věc, já vím. Ano, myslím, že by se na mlatu pod břízami žilo, kolem kádě na vodu by byl beton (ne mlát), byl by stále mokrá, děti by cákaly a blbly, my starci bychom dohlíželi na vnoučata, stáli pod stromy a hráli s Claudem Brasseuerem petang ... nebo pod městskou střechou pili pivo a jedli hotovky za devadesát.

Já tomu věřím, fandím, rozumím. Uměl bych to i obhájit, tak doufám, že to autor udělal. Poněvadž se v návrhu nevyzul z mírného ostychu a prkennosti nedám mu A ale **B** a on mi to odpustí. Posunout sídliště znamená odvahu, drzost a bláznovství. Honzo, sídliště to je šedesát let běžící pokus na živých lidech, který ještě neskončil.

Příště více stromů na patchworku měkkých ploch, více vody, integrované prostory a atrakce pro děti, Honzo okoukni soudobá moderní a velmi rozlehlá prostranství v Barceloně. Je to radost.

Jan Čech dělá v našem atelieru již pátý projekt, včetně realizačního a bakalářského. Bude dobrý profesionál. Doufejme stále mírně nejistý, přemýšlivý a empatický – to je opěrný bod soudobé profesionality.

Takže **B**, velmi doporučuji k absolutoriu a těším se na kolegu Jana Čecha v praxi. Respekt.

V Praze dne 6.června.2021 Michal Kuzemský

